

BOGOLJUB

Izhaja vsakega torka drugi in četrti četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 1 K 44 h na leto. Na Nemško 1 K 70 h, v Ameriko 2 K 20 h.

Cerkveni
list

za
slovensko
ljudstvo

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu „Bogoljuba“ Ljubljana, Semeniške ulice, št. 2. Naročnina pa: Upravništvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Štev. 16.

V Ljubljani, dne 20. avgusta 1903.

Leto I.

Častna straža presv. Srca Jezusovega.

Bila je brez dvoma najbridkejša ura za našega Gospoda, ko je po zadnji večerji šel na Oljsko goro, kjer je svojo neizmerno dušno bridkost izlil v besede: Moja duša je žalostna do smrti in mu je ta bridkost s tako silo na srce legla, da je začel krvav pot potiti. In njegov pot je bil kakor krvave kaplje tekoče na zemljo. Takih solz še ni videla zemlja! To je bil, pravi sv. Bernard, jok v krvi in solzah, ki niso tekale samo iz oči, ampak iz celega telesa Odrešenikovega. Preljubi, veste li, zakaj toči naš Gospod in Odrešenik na Oljski gori krvave solze? Zato, ker je vedel, da bo za prav veliko kristjanov njegovo bridko trpljenje zastonj. Videl je v duhu, kako prihajajo rabelji z meči, s sulicami, z verigami, z bakljami in z vrvmi, kakor bi šli nad razbojnika. Videl je v duhu žeblje, ki mu bodo roke in noge prebodli, trnjevo krono, ki mu jo bodo na glavo pritisnili, sulico, s katero mu bodo srce prebodli; videl je, kako tri ure lije s križa njegova dragocena kri, kri brezmadežnega Jagnjeta, lije zastonj za toliko kristjanov, katerim bo njegov križ,

njegovo bridko trpljenje v padec in večno pogubljenje. Že pri preroku Izaiju toži Gospod: Poslušajte nebesa, in zemlja vleci na ušesa, ker Gospod govori: Otroke sem zredil in povikšal, oni pa so me zaničevali... Vol pozna svojega gospodarja, in osel jasli svojega Gospoda; Izrael pa ne pozna mene, in moje ljudstvo mene ne razume... Zapustili so Gospoda, preklinjali so svetega Izraelovega, odstopili so nazaj. (Iz. 1.) Moj Bog, koliko jih današnje dni odstopa od Gospoda, od cerkve, od tabernakelja, od Marije, od presv. Srca Jezusovega, ki za nas bije v zakramentu presv. Rešnjega Telesa. Mesto da bi mu dali srce za srce, ljubezen za ljubezen, vračajo mu mrzloto, nehvaležnost in neštevilne smrtne grehe, s katerimi znova ranijo in prebadajo božje srce Odrešenikovo. Preljubi, naš Gospod sedaj sicer ne more več jokati, ker je neskončno blažen, pa če bi še mogel, bi v tisoč in tisoč tabernakeljih použivajoč se ljubezni do nas točil celo morje solz ob nešteti grobovih sv. čistosti in krstne nedolžnosti, ob razvalinah podrtih in oskrujenih tempeljev božjih, ob pogoriščih neumrjočih človeških src. Ljubi bralec! Ali hočeš ostati hladen in nečeš prav nič storiti,

kar bi bilo v tolažbo in zadoščenje presvetemu Srcu tvojega Jezusa? Bi li ne bil pripravljen, vsak dan vsaj en trn izdreti iz trnjeve krone, ki je ovitá okoli presv. Srca Jezusovega. Vem, da bi rad nekaj storil v zadoščenje božjemu Srcu Jezusovemu, ki se je v nezmerni ljubezni dalo kakor grozd v tlačilnici izžeti na lesu sv. križa, tako da je iztekla iz njega zadnja kapljica krvi in vode. Toda kaj boš storil?

Neki oče je bil v smrtni nevarnosti: Sovražen človek se mu je bližal z nožem v roki hoteč mu ga zadreti v srce. Ko to vidi dobra, zvesta hčerka, se vrže med očeta in nasprotnika ter zakliče: „Prederi moje srce, le čez moje mrtvo truplo prideš do očeta!“ Ta hčerka je bila dobra straža svojemu očetu. Bi ne hotel, ljubi bralec, tudi ti vsak dan iti eno uro na stražo in očetovskemu Srcu svojega Jezusa z gorečo molitvijo prestrezati sulice smrtnih grehov, ki so proti njemu naperjene, ter mu dajati zadoščenje, skazovati ljubezen in hvaležnost? To storiš, če pristopiš k častni straži presv. Srca Jezusovega, ki je v uršulinski cerkvi v Ljubljani kanonično ustanovljena. Da se bo bolj in bolj množilo število častnih stražnikov, naj v kratkem nekoliko povem o namenu, pogojih in odpustkih te bratovščine.

1) Namen bratovščine je izražen v besedah, ki so zapisane na vsprejemnih podobah: „Čast, ljubezen, zadoščenje presvetemu Srcu Jezusovemu.“ Današnje dni, ko tako zelo ugaša ljubezen do Boga, ko večina kristjanov za presv. Srce Jezusovo nima družega, kakor mrzloto, nehvaležnost in neštetilne smrtne grehe, je pač primerno, da mu zvesti otroci po možnosti dejansko kažejo svojo ljubezen, izkazujoč čast in češčenje, in vsaj nekoliko zadoščujejo za razžaljenja, ki jih mora trpeti. In vprav to je namen „Častni straži“. Vsak dan namreč družabniki darujejo eno uro presv. Srcu Jezusovemu, katero naj prežive v nepretrgani molitvi in pogostnih vzdihljajih k presv. Srcu. S tem mu zadoščujejo za zapuščenost v tabernakeljih in za sramotenje, s čimur ljudje tako

pogosto plačujejo njegovo ljubezen. Uro naj si vsakdo izbere, katerokoli hoče. V začetku ure naj daruje presv. Srcu vse misli, besede, dejanja in trpljenje te ure, posebno pa naj mu posveti vso svojo ljubezen. Reče naj na primer: „Presv. Srce Jezusovo, to uro hočem k tebi na stražo. Vse, karkoli bom to uro mislil, govoril, delal in trpel, posvetim tebi, da bi ti skazal svojo ljubezen in hvaležnost, posebno pa, da bi ti vsaj nekoliko zadostil za mrzloto, nehvaležnost in neštetilne krivice, ki jih moraš trpeti od nehvaležnih ljudi.“ Potem gre lahko na svoje navadno delo in opravilo, vendar pa naj se med uro večkrat spomni na presv. Srce ter mu pošlje kak prav prisrčen vzdihljaj. Prav primeren vzdihljaj je: „Sladko srce Jezusovo daj, da te vedno bolj in bolj ljubim“, ali „Sladko Srce Jezusovo, upodobi moje srce po Tvojem srcu.“ Posebno se priporoča udom to uro, da nebeškemu Očetu darujejo presveto kri, ki je tekla iz tega srca za potrebe sv. cerkve in spreobrnjenje grešnikov.

2) Da postane kdo ud „Častne straže“ in se more njenih odpustkov udeleževati, mora izpolniti naslednje: a) sprejeti ga mora vodnik¹⁾ bratovščine ali pa kdo drugi, ki pa mora biti od njega pooblaščen; b) njegovo ime mora biti vpisano v bratovsko knjigo; c) mora opravljati „častno stražo ob določeni uri, nihče pa k temu ni zavezan pod grehom.“

3) Preobilni so odpustki, ki jih dobe udje častne straže. Pred vsem dobe pod istimi pogoji vse odpustke, ki so podeljeni bratovščini presv. Srca Jezusovega.

Mili bralci „Bogoljuba“, pojdite torej na stražo k presv. Srcu Jezusovemu! Vpišite se polnoštevilno v to častno službo! Nikar ne pustite, da bi tožil Jezus zastonj, ki je bl. Margareti Alakok govoril pretresljive besede: „Glej to Srce, ki je tako ljubilo ljudi, pa je tako malo ljubljeno od njih.“

¹⁾ Sedanji vodja „Častne straže“ je g. Mihael Bulovec, spiritual pri Uršulinkah v Ljubljani. Vsa tozadevna pisma naj se torej obračajo nanj. Vsak stražnik dobi vsprejemno podobico, na kateri najde kratko navodilo. Nove ude sprejema tudi „uredništvo Bogoljuba“.

V svitu večne luči.

Največji dar.

Naj ti, ljubi moj, na kratko danes naštejem darove, ki ti jih je ljubi Bog podelil v svoji neizmerni ljubezni, da se bo tvoje srce tembolj vnelo ljubezni do njega. Prvi dar božje dobrotljivosti je stvarstvo: nebo in zemlja in vse stvari. Solnce, luna in vse zvezde neba, — ki jih je ustvaril Gospod, tvoj Bog, v službo vsem narodom, ki so pod nebom, pričajo, kako te ljubi dobri Bog, ki daje svojemu solncu sijati na dobre in hudobne in dá dežiti na pravične in krivične. (Mat. 5. 45).

Toda njegova ljubezen je šla še višje: Angeli, ti prelepi nebeški duhovi naj tudi služijo človeku! Ali niso vsi služabni duhovi v strežbo poslani zavoljo tistih, kateri bodo delež zveličanja prejeli. (Hebr. 1. 14.) Glej, tudi tebi je dal svojega angela, ki hodi pred teboj, te brani na potu in te bo pripeljal v mesto, ki ti je pripravljeno. Res, dragocen dar božje dobrote, neprecenljiv prijatelj, ki ti ga je podelila božja ljubezen!

Pa ljubezen božja je šla še višje: Dal ti je tudi sebe samega. Zato pa hvaljen bodi Gospod Izraelov Bog, ker je obiskal in storil odrešenje svojemu ljudstvu. (Luk. 1. 68.) Dal se ti je prvič sebe samega, ko se je včlovečil in je postal tvoj tovariš, tvoj spremljevalec v solzni dolini. Potem se je na zemlji videl in je med ljudmi prebival. (Bar. 3.) Prišel je v dolino solz, da bi tebe spremljal v življenju, da bi ti pokazal pot do nebeških vrat. In on je hodil po vaseh, in je pridigoval in oznanjeval božje kraljestvo, in dvanajsteri so bili z njim. (Luk. 8.) Silno velika množica je hitela za njim, iz mest so k njemu hiteli. Saj je bil pa tudi dober spremljevalec in prijatelj, velik dobitnik trpečega človeštva, in silno velikodušni so bili njegovi darovi: Trudne sopotnike je naučeval s sladkimi besedami, ozdravljaj je bolnike, vzbujal je mrtve, in one, ki so bili v nevarnosti, je reševal. Res, dragoceni darovi, dragocen dar božje ljubezni je Bog-človek, naš Odrešenik Gospod Jezus Kristus! Pa ne samo za spremljevalca se je hotel dati, njegova ljubezen je šla še višje: Hotel je biti naš služabnik.

Kristus Jezus, — ko je bil v božji podobi, si ni v rop štel Bogu enak biti, pa je sam sebe v nič

storil, ko je podoba hlapca nase vzel, ljudem se upodobil in po vnanjem najden bil kakor človek. Ponižal je sam sebe in je bil pokoren do smrti, smrti pa na križu (Filip 2.)

Pa njegova ljubezen je šla še višje, še večji dar nam je hotela podeliti božja ljubezen: Ni bilo dosti, da je božji Sin postal naš spremljevalec, naš služabnik, hotel je biti tudi cena našega odrešenja. Jezus Kristus, božje Jagnje, pribito na les sv. križa, s katerega lije dragocena kri brezmadežnega Jagnjeta v odrešenje človeškega rodu... Kako dragocen dar božje ljubezni je to! Res, Kristus nas je ljubil in se je za nas daroval. (Filip 2.) Dal je svoje življenje v odrešenje njih veliko. (Mat. 20)

Pa božja ljubezen je šla še višje, hotela je doseči vrhunec, tako da višje tudi ona ni mogla: Neskončni Bog hoče dati revnemu človeku samega sebe v jed in pijačo. Višje sam Bog ni mogel iti, večjega daru sam Bog ni mogel dati človeškemu rodu: Presveto Rešnje Telo je največji dar božje ljubezni. Jaz pa, kakor Efraimov vodnik, sem jih na svojih rokah nosil... in naklonil sem mu, da je jedel. (Os. 11. 3.) O Bog! Ali nisi imel nič družega, da bi jih bil redil, kakor najsvetejše Telo in najsvetejšo Kri svojega sina? O več kakor očetovsko srce mojega Boga! O ljubezen, ki je še ni občutilo materino srce! O mi presrečni, ki nas je napravil za lepoto vekomaj od roda doroda... in prsi kraljeve nas dojijo. (Iz. 60. 15.)

Kateri um človeški naj to spozna, še angelski um tega ne more razumeti! Pa Bog je večji, kakor ljudje in mi človeški otroci smo tesnejše združeni z njim kakor človeški otroci s človeškimi stariši. Zato je moral Bog svojim otrokom pripraviti dar, ki bi bil vreden tako velikega Očeta, pa vreden tudi otrok božjih. Torej ni hotel staviti mej svoji dobrotljivosti in ljubezni, hotel je razliti vse zaklade svoje vsemogčnosti ter podariti najdražje, kar je imel skritega v božji zakladnici: sebe samega je hotel svojim otrokom v hrano podeliti. „Kaj je namreč njegova dobrota, in kaj njegova lepota, če ne žito izvoljenih, in vino, iz katerega rastejo device?“

Zato pa hvaljen in moljen bodi povsodi največji dar božje ljubezni: Hvaljeno in čiščeno naj vedno bo presv. Rešnje Telo. Dr. Josip Jerše.

Tebi, Marija, bom srčeee dal.

Tebi bom srčeee dal,
Mamica moja Marija!
Tebi jaz zvest bom ostal,
Meni boš ti tovaršija.

Bili smo tu pred teboj,
Vsi trije v praznik slovesni,
Klečal ob levi je moj
Oče in mati ob desni,

Kaj sta prosila ne vem,
Molil sem z njima goreče;
Meni — to upati smem,
Časne in večne sta sreče.

Kako dobrotna si ti,
Meni predobro je znano,
Kar sta zaprla oči,
Mati in oče — prerano.

Videla solzne oči
Mamice, Deva si sveta!
Znani ti vzdihli so vsi
Dragega takrat očeta.

Mamica božja, ah glej!
Kmalo so nesli ju v jamo;
Mamico ljubo poprej, —
Kmalo še ata za mammo.

Sam sem na svetu ostal;
Vse mi je pusto in prazno;
Tebi se vsega bom dal,
Sprejmi me v varstvo prijazno.

Sprejmi to srčce v dar,
Rane bolestne zaceli,
Ko pred tvoj pridem oltar
Ubogo siroto zveseli!

Stori, da srčce to
Tebe in Jezuščka ljubi;
Ti pa ga varuj zvesto,
Da ne zapade pogubi.

In kadar obstane kedaj,
Dušici raj ti odpiraj,
K atu in mami me v raj
Vzemi, Marija, — za zmiraj!

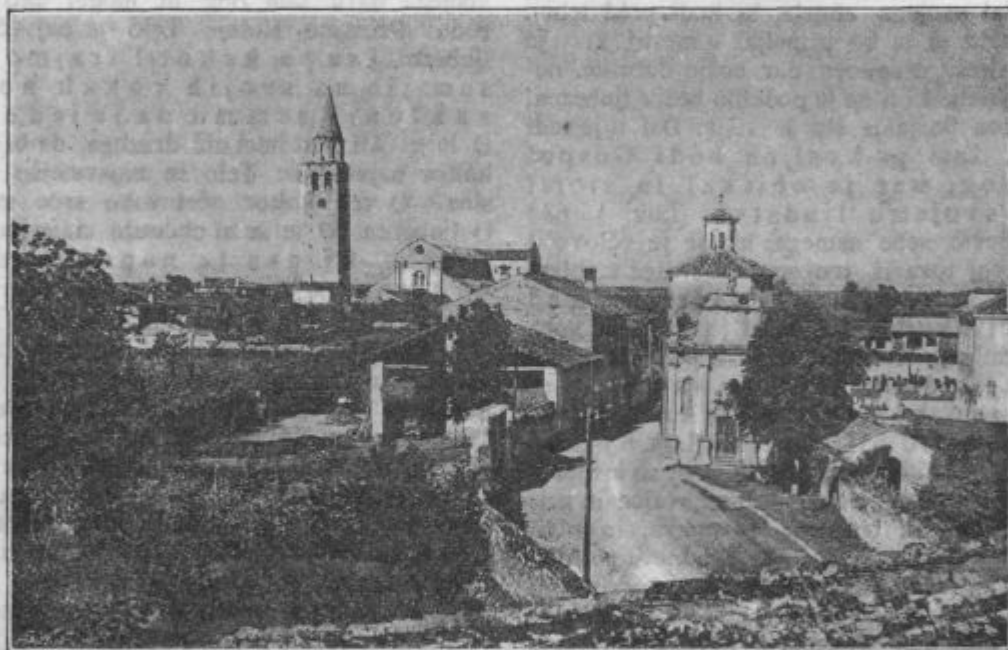
Sv. Pavlin, oglejski patriarh.*)

(Dalje).

Rekli smo, da je po naših krajih že v prvih stoletjih po Kristusovem rojstvu lepo cvetela krščan-

ska vera, da je bilo na sedanji slovenski zemlji že več škofijskih sedežev. A takrat niso tukaj prebivali že Slovenci.

Slovenci, naši predniki, so prišedši od severovzhoda sem zasedli sedanje naše pokrajine v šestem

Oglej.

stoletju in sicer od l. 568 dalje. Bili so pogani in zatrli so sledove prej tod cvetočega krščanstva. Veliko in težavno delo spreobračanja h krščanstvu se je moralo po teh deželah vdruči pričeti. A spočetka kar ni hotelo iti. Slovenci so bili takrat še divji in bojaželjen narod in kot tak nevsprejemljiv za nežne nauke miroljubnega krščanstva. Bili so zvezani z drugim še bolj divjim rodом, s O b r i. Z njimi v zvezi so se bojevali z sosednimi krščanskimi narodi in v teh bojih so večinoma zmagovali. Slovenski kralj S á m o je v letih od 624 do 658 zasnoval in vladal mogočno državo, ki je obsegala vse slovanske rodove od jadranskega morja do Krkonošev na Češkem. V zavesti svoje moči so Slovenci prezirali krščanstvo.

Ta nedovzetnost za krščansko vero je trajala toliko časa, dokler je trajalo sovražno razmerje do krščanskih narodov. Te razmere so bile koncu šestega, ter so trajale tudi še v sedmem in deloma v prvi polovici osmega stoletja. Šele sredi osmega stoletja, ko so Slovenci pretrgali zvezo z Obri in zoper nje iskali pomoči pri krščanskih sosedih, je mogla Cerkev uspešno zastaviti svoje delo med njimi.

Najprej so se po vplivu akvilejske škofije pokristjanili oni Slovenci, ki so se naselili v pokrajinah longobardskega kraljestva, ki se je raztezalo po sedanji gornji Italiji in je segalo sem na Furlansko in Goriško. Vsi ti so se pokristjanili že v teku o s m e g a s t o l e t j a. V ti dobi so namreč vladali Longobarde katoliški vladarji, ki so podpirali Cerkev pri njenem misijonskem delu. Prve krščanske postaje, odkoder se je krščanstvo zopet

*) Primeri: dr. Gruden — „Akvilejska cerkev med Slovenci“ v „Dom in svet“ 1 1902, str. 19 id.

dalje širilo, so bile: Čedad na Beneškem, Kormin, Tržič (Monfalcone), števanski samostan ob Devinu. Seveda so bili Slovenci tedaj dalje na jugozahodu naseljeni; o tem priča vse polno slovenskih imen, ki jih imajo kraji, kateri so sedaj popolnoma italijanski. V teku časa so namreč ti porinili Slovence nazaj, kakor nas hočejo izpodrivati še dandanes. Patriarh Kalikst je l. 717 prestavil svoj škofijski sedež v Čedad in tedaj je postal Čedad središče in ognjišče verskega življenja sosednih slovenskih pokrajin. Po vsi čedadski okolici je bilo krščanstvo razširjeno že okoli l. 750. Odtam se je širilo krščanstvo dalje v prvi vrsti ob rimskih cestah, ki so vodile v slovenske kraje: po bližnji tolimski in kanalski dolini. Iz Devina se je širilo krščanstvo zlasti po Krasu in severnem delu Istre.

Toda prav krepko je zastavila akvilejska cerkev svoje delovanje med Slovenci šele tedaj, ko si je frankovski cesar Karol Veliki podjarmil longobardsko kraljestvo in akvilejski cerkvi na čelo postavil patriarha Pavlina, ki je bil drugi tega imena. Imeni patriarha Pavlina in Karola Velikega sta tesno združeni in znameniti v zgodovini pokristjanjevanja Slovencev. O življenju sv. Pavlina nam je le bolj malo zgodovinsko-zanesljivega znano, ker imamo iz te davne dobe le malo zgodovinskih poročil. Toda to malo, kar vemo, nam mora zadostovati, da blagoslovljamo spomin in visoko čislamo tega svetega moža.

Kdaj in kje je bil sv. Pavlin rojen, ne moremo z gotovostjo povedati. Ustno izročilo govori, da je bil rojen v vasi Premariacco blizu Čedada. Rojen je bil v prvi polovici osmega stoletja (700–750). V mladih letih si je pridobil Pavlin temeljito izobrazbo v raznih vednostih. Postal je duhovnik in deloval kot učitelj govornišstva na višji šoli v Čedadu. Tu ga je spoznal Karol Veliki, in ker se mu je zaradi svoje učenosti in pobožnosti zelo priljubil, ga je vzel seboj na svoj cesarski dvor v Ahen. Odtam pa je prišel za škofa in patriarha v Oglej. Bilo je to najbrž leta 776.

(Dalje prih.)

Misijonski glasnik. ◀

Iz jugoslovanske Bosne.

Poleg misijonov po drugih delih sveta med divjaki, zlasti v nesrečni Afriki nas morajo zanimati predvsem verske razmere in misijonsko delovanje med našimi brati, južnimi Slovani. Jugoslovani smo: Slovenci, Hrvati, Srbi in Bolgari. Izmed teh so Slovenci in Hrvati katoličani, Srbi in Bolgari pa pravoslavni (razkolniški, staroverci). Katoliška cerkev se trudi zlasti izza časa blagopokojnega njenega poglavarja

Leona XIII., da bi te razkolniške naše brate privedla zopet nazaj k Petrovemu čolnu. Po mnogih krajih imajo med razkolniki nekatoličani svoje misijonske postaje. Ti katoličani bili so doslej ponekod zelo zanemarjeni in zapuščeni, novejši čas pa so se jeli dvigati iz svoje zanemarjenosti k lepšemu verskemu življenju. V zadnjih dveh listih smo prinesli poročilo o verskih razmerah med katoličani v bulgarski Macedoniji, danes priobčujemo na prošnjo župnega urada v Prijedoru sledeče pismo iz jugoslovanske Bosne:

Kakor je mnogim katoliškim Slovencem znano, je med razkolnimi krščani in Mahomedanci v mestu Prijedor in njegovi okolici, v jugoslovanski Bosni h koncu 19. stoletja nastala povse nova kat.-slovanska župnija, ter se je z velikim trudom, obilnimi težavami, mučno borbo in v silnem pomanjkanju sežidala in napravila prepotrebna nova cerkev sv. Jožefa. Ta nova župnija obsega okraj 10 ur na dolžino in 3–4 ure na širino. Kako daleč in koliko truda imajo ubogi katoliki, razsejano bivajoči med drugoverci, dohajati v župnijsko svojo cerkev!

V katoliško župnijo prijedorsko spadajo katoliki mesta Kozarac in njegove okolice. To mesto in okolica je večinoma mahomedanska in razkolniška, nastalo je pa tam že precej krščansko-katoliških družin ubogega delavskega stanu. Neizrečeno potrebno jim je imeti med seboj obče vidljivo znamenje njihove sv. vere — hišo božjo, — kamor bi se zbirali k združenim molitvi, sveti službi božji, krščanskim naukom in izvirkom milosti božjih...

Mnogo časa smo iskali pripravnega kraja in zemljišča v onem kraju za katol. cerkveno postajo in napravo, ter ga po obilnih trudi, težavah in zaprekah našli in pridobili; vse to nam je že mnogo stroškov prizadejalo. Da bi se ne vzemirjali fanatični kozarački Mahomedanci, katerih je v mestu vse polno, smo se umaknili v predmestno okolico, katera pa spada k mestni občini.

V dolini, katera sega vshodno od mesta med visoke kozaračke gore, je zaokrožena mala ravnica, na tej ravnici stoji lep griček, obdan naokolo amfiteatralično, od krasnih gora, ob gričku teče bistra gorska rečica; podobno je to sv. kraju v Lurdu.

Na ta prijazni griček se je napravila umetno-složna serpentinasta cesta. V osmini slavnega praznika presv. Rešnjega Telesa 18. junija t. l., je bil blagoslovljen temelj in glavni temeljni kamen, ter vložen v podstavo prve svetiščne stene. Ta sveti cerkveni obred je, povlaščen od škofa, opravil velečastni gospod oče župnik in dekan iz Prijedora.

Prvikrat so se zbrali ubogi tukajšnji katoličani na ta prijetni griček, prvikrat se je vsadilo znamenje sv. križa na vrhu tega homca, na mesto, kjer bode stal oltar božji, nove zaveze Kristusove; prvikrat se je oglasil zvonec, donešen za ta dan iz cerkve sv. Jožefa, oznanjujoč slavo božjo in češčenje Marije Device na ta vzvišeni kraj; na gričku so plapolale cerkvene in narodne slovanske zastave.

Glavni temeljni kamen je bil pripravljen na prvi ravnici homca, okrašen z venci; 16 mož ga je dvignilo na nosilo in ga nosilo v procesiji med rožnovenško molitvijo na vrh grička, kjer se je vložil za glavni temelj nove podružne cerkve blažene Device

Marije pod naslovom: „Naše ljuba Gospa in vedna pomočnica.“ Čitale so se zbranemu ljudstvu zanimive spominske pergamentne listine, katere so se vložile v stekleno posodo zalepljeno in zapečateni ter se položile v dobljino glavnega temeljnega kamena, poleg se je vložilo v steklenki svete prsti in kameenje iz sv. krajev v Palestini, pa tudi več vrst broširanih slovenskih in hrvatskih časopisov lanskega in tega leta, vse tako zavarovano, da zrak in vlaga ne moreta do njih. Po dovršenem cerkvenem obredu se je oglasil zopet zvonček sv. Jožefa iz Prijedora na mestu nove cerkvene stavbe in prvokrat naznanujoč glasil opoldanjo molitev v čast včlovečenja besede Božje — Kristusa Jezusa in angeljskega pozdrava Mariji Devici, na gričku, kateri od onega dneva nosi njeno sladko in slavno ime Marijanski brezuljak (griček). Na prvi ravnici tega homca, ob strani vrhnega griča, se misli in želi napraviti v skalnato pečino lurska votlina, katera bi bila ravno pod prezbitერიem kapele. Tako naj bi imeli ubogi katoliki, bivajoči med drugoverci, v marsikaterem tužnem položaju v tej jugoslovanski pokrajini mil Marijanski Lurdu slični sv. kraj.

Ta započeta Marijina cerkva bode hčerka župnijske matere cerkve sv. Jožefa v Prijedoru, dokler ne bode mogoče, da postane samostalna župnijska cerkev.

Dragi in mili Slovenci! Vrli nam bratje in sestre po veri, cerkvi in narodnosti matere slave! Pripomagajte nam blagodušno tudi za to prepotrebno novo začeto svetišče božje in bl. Device Marije — „naše ljube Gospe in vedne pomočnice“, zraven pa za lursko votlino nje, katera je „brezgrešno, čisto spočetje“, da bode ona „Pomočnica kristjanov“ pomagala, delila milosti in blagodare preubogim bratom in sestram vašim v tej raznoverski deželi.

Posebno pa prosimo in želimo pripomočkov za notranje častite naprave: Dostojen oltar s tabernakljem, nad njim lepa podoba Marije Device — naše ljube Gospe in vedne pomočnice; sv. treh kraljev, kot priprošnjikov, da bi edino prave sv. vere zvezda dovedla in pokazala pot tudi tukajšnjim drugovercem v edino pravo cerkev Kristusovo; podobo Marije Device lurske za votlino v pečini pod cerkvijo, svete bogoslužne predmete, orodje, posode in obleko. Mnogo je potreba, da se vse to napravi, obilo bode stroškov, da se za sveto službo božjo pripravi, napravi in oskrbi. Pripomagajte nam k vsemu temu, sami ne moremo, k večji časti in slavi božji in češčenju visokosvete matere božje Marije Device, ter v izveličanje in blagor neumrljivih duš. In naša ljuba Gospa in vedna pomočnica bode vam i za to milodarnost obilno pomagala! Hvaležni katoličani tukaj bodemo pa v novem Marijinem svetišču molili in prosili za vas in za vaše žive in umrle!

Ako bi kdo blagovolil kaj dati in poslati za zgorej omenjene cerkvene svete naprave, prosimo pod tem naslovom:

Rimo-katolički župni ured svetoga Josipa u Prijedoru.

Pošta: Prijedor. Bosna.

Sv. oče Pij X.

Kronanje sv. očeta se ne bo vršilo — kakor smo bili zadnjič povedali — šele 8. decembra, ampak izvršilo se je že takoj prvo nedeljo po izvolitvi, to je 9. avgusta. Prve trenutke namreč po izvolitvi nismo mogli dobiti o vsem popolnoma zanesljivih poročil. Baje je sv. oče želel, da bi kronanje bilo 8 dec., a so ga menda kardinali opomnili, da bi bilo predolgo čakati. Tudi ni istina, da mu mati še živi, ampak je umrla pred nekaj leti. Pač pa je še živel, ko je bil njen sin že patriarh v Benetkah. Resnični pa so drugi podatki, ki smo jih bili priobčili. — Vse sodbe se ujemajo v tem, da je sveti oče prav posebno preprost, domač in vesel v obče vanju, usmiljen do revežev takó, da je večkrat zastavljal sebi potrebne reči, da bi jim pomagal, in sploh poln sočutja do trpinov, do nižjih delavskih stanov, katerim je skušal pomagati na razne načine, z raznimi napravami, podjetji itd. Dalje, da je močne, žive vere, globoko pobožen, ter krepke odločne volje, da izpelje z vso odločnostjo, kar si je namenil. —

Kronanje sv. očeta se je izvršilo z vso slovesnostjo v slavnostno okrašeni cerkvi svetega Petra. (Leon XIII. je bil kronan v sikstinski kapeli.) V cerkvi je bilo navzočih 50.000 ljudi v največji vročini. Mnogo jih je moralo zunaj ostati. Sveti oče je prišel peš do cerkve, po cerkvi so ga nesli na prestolu. Množica ga je burno pozdravljala, dasi je sveti oče želel, da bi ga ne. Ko so ga nesli k velikemu oltarju, je zažgal — po starem običaju — neki duhovnik trikrat šop prediva, govoreč: „Sv. oče, tako mine slava sveta!“ — Kardinali, škofje, opati in plemenitaši so izkazali sv. očetu udanost s tem, da so mu poljubili kardinali nogo, koleno in lice, škofje nogo in koleno, vsi drugi pa samo nogo. Potem je sv. oče imel sv. mašo. Konec sv. maše je najstarejši kardinal Oreglia izmolil molitve za sv. očeta, eden kardinalov mu je odvezel z glave mitro (škofovsko kapo), kardinal Macchi pa mu del na glavo bliščečo, s tremi kronami ovenčano „tiaro“ z besedami: „Sprejmi trojno krono in vedi, da si oče knezov in kraljev, gospodar sveta na zemlji, namestnik Jezusa Kristusa, kateremu bodi čast in slava vekomaj. Amen.“ Nato je sv. oče podelil slovesno apostolski blagoslov in po nekaterih molitvah so ga med naudušenim pozdravljanjem nesli nazaj v vatikansko palačo.

Cerkeni razgled.

Iz Planinskega okrožja. V nedeljo, 24. majnika, je bil v Do b j e m slovesen sprejem mladeničev in deklet v Marijino družbo. Obilno število se jih je zbralo pod Marijino zastavo. Mir in duhovno veselje je odsevalo z obličja Marijinih otrok. — Pri Sv. Vidu na Planini se je na veselje mnogim tudi ustanovila Marijina družba; obilno udov je že pristopilo. Kakor povsod, tako je tudi tukaj, da je obilnejše število deklet kakor fantov. Mladenči predragi, podajte se tudi vi k Mariji, materi lepe ljubezni in vedne pomoči in okušali boste srečo in sladkost Marijinih

otrok. — Od 30. majnika, pa do 7. junija je bil pa milosti polni čas za Jurkloštersko župnijo, ker se je obhajal sv. misijon. Tudi tamkaj je vzcvetela Marijina družba. Bog blagoslovi in daj rast Marijnim družbam! — Mladenci, ki si želi v Marijni družbi mnogo bratov.

Iz Begunj na Notranjskem. 14. septembra l. 1902 je bila pri nas ustanovljena Marijina družba za dekleta, ki prav dobro uspeva in šteje 84 udov.

Dekleta se prav pridno udeležujejo shodov in molitvene ure, ki se pri nas vsako nedeljo glasno opravlja. In nemila smrt, ki nikomur ne prizanese, nam je v tem kratkem času odvedla v večnost že dve prav pridni družbenici. Marija Otoničar, stara 15 let, umrla 3. sušca. Julija Otoničar, stara 17 let, umrla 2. maja. Prevideni večkrat s sv. zakramenti sta angeljsko-potrpežljivo in vse vdane v voljo Božjo prenašale več mesecev trajajočo bolezen, vsem družbenicam, ki so ju velikrat obiskovale, v lep zgled. Zares ganljivo je bilo videti, kako sta v hudih bolečinah in težavah, pristrčno-zaupno poljubovali družbeno svetinjo ter si jo dali krog vratu, zlasti ob uri ločenja je nista dali od sebe. Posebno naj še omenim Julke, ki je bila do zadnjega diha pri zavednosti, kako otroško-zaupno je klicala Marijo, nebeško mater: O Marija, moja ljuba Mati, pridi že skoro po mene; ah, kako želim umreti in priti k Tebi in k Jezusu. Že prejšnji večer se je od vseh domačih in drugih, ki so bili pri njej prav pristrčno poslovala ter vsakemu obljubila, da bo zanj prosila v nebesih. In zjutraj v soboto se je duša te blage hčerke Marijine preselila v rajske višave obhajati večne šmarnice. Pogreba obeh sester se je vdeležilo obilo ljudstva iz raznih krajev in vse družbenice z gorečimi svečami ter glasno moleče rožni venec. Vsem družbenicam rajnih sester pa kličem: Spolnujmo zvesto dolžnosti, ki nam jih nalaga vodilo Marijine družbe, da bomo tudi me enkrat prišle po Mariji k Jezusu!

Hčerka Marijina.

Iz kranjske okolice. Kakor lansko leto, tako sme se tudi letos na dan sv. Janeza Krstnika zbrali sinovi Marijini iz kranjske dekanije — blizu 200 nas je bilo — v veličastni Mariji posvečeni hiši božji v Velesovem, da se vnovič posvetimo Devici Mariji in si nabereimo novih moči za naše delo. Sveto mašo je opravil za nas prečastiti gospod dekan A. Koblar in nam podelil zakrament presvete Rešnjega Telesa. Cerkveni govor je imel častiti gospod Ivan Mikš iz Trstenika, ki je z največjo spretnostjo razpravljal vprašanje, kaj boče iz nas čez deset, čez dvajset let. V vsakem stanu smo lahko srečni in zadovoljni, bodi kdo obrtnik, bodi kmet, bodi hlapec; le pridni, varčni in pošteni moramo biti, večjega reveža ni kakor mlad postopač, ki gre od hiše do hiše.

Slednjič nas je priporočil blaženi devici Mariji, naj ona čuje nad nami, mi pa ji ostanimo zvesti pri vseh naših delih in opravilih, zvesti doma, zvesti na tujem, zvesti povsod, zvesti do groba.

Po svetem opraviu smo imeli skupni zajutrek na prijaznem gričku poleg samostana, kjer so še razni gg. govorniki bodrili in vnamali naša srca za vse dobro. Vmes sta nas tudi zabavala dva pevka zbora z raznimi narodnimi pesmimi. Na predlog go-

spoda dekana smo soglasno sklenili, da brzojavnim potom pozdravimo našega preljubljenega višjega pastirja knezoškofa Jegliča. Ob pol dveh so bile še pete litanije Matere božje, potem smo se poslovili od čudodelne podobe Marijine in njenega krasnega svetišča, zadovoljni in veseli, da smo zopet tako lep dan imeli, ki nam gotovo ostane v neizbrisnem spominu. Zatorej na svidenje, mladenči predragi, prihodnje leto! Nobeden naj ne odpade!

J. Vidic, sin Marijin.

Iz Borovnice. — Hvaljen bodi Jezus in njegova brezmadežna mati Marija! S temi besedami bodi pozdravljen, dragi „Bogoljub“, v imenu cele Marijine družbe in v imenu vseh „Bogoljubovih“ naročnikov! Izvanredno si vsem jako priljubljen; vedno prinašaš v vsaki številki veliko lepega berila... Tudi pri nas obstoji že nad dve leti dekliška Marijina družba, katero vstrajno in pogumno pod Marijino zastavo vodijo naš častni gosp. kapelan Val. Oblak, katerim bodi tisočera zahvala za obilen trud, ki ga imajo z nami. Vsak mesec prejemamo sv. obhajilo in popoldne imamo pred družbenim oltarjem shod in lep govor. Vsako nedeljo in praznik proti večeru dekleta v cerkvi molijo in Marijine pesmi pojejo. Naša družba šteje okoli 150 udov. V teku enega leta je iz naše srede nemila smrt pobrala štiri nepozabljene sestre. Bile so vzgledne blage Marijine hčerke. V dolgi mučni bolezni so bile vedno potrpežljive, in udane v božjo voljo so večkrat prejele sv. zakramente. Zadnjo, ki je umrla pred kratkim, so naš č. gosp. prednik na smrtni postelji med ginljivim petjem družbenih deklet sprejeli v Marijino družbo; prejela je sv. obhajilo in svetinjo na svoje prsi, po kateri je tako hrepenela. Pogreb vseh je bil prav ginljiv; udeležile so se skoraj vse društvenice z družbenim vencem z napisom: „Marijine hčere svoji sestri!“, in z zastavo žalovanja z napisom: „Na svidenje pri Mariji!“ ter jih med petjem in molitvijo izročile materi zemlji. Hčere Marijine, ostanite stanovitne pod zastavo Marijino, da pridete tudi vi za njimi k Jezusu in Mariji v nebesa!

O, le otrok ji zvest ostani,
Potem si lahko brez skrbi!
Saj kogar ona zvesto brani,
Ta se nikdar ne pogubi!

* * *

Romarjem v Oglej in na Sveto Goro. Sme se reči, da se je to romanje nenavado lepo razvilo, kar se ni dalo od začetka pričakovati, ko so le tu in tam posamezniki naznanjali svoj pristop. V zadnjem času pa so prihiteli kar trumoma. Iz ene fare na Dolenjskem se popelje v Oglej 85 romarjev in vseh skupaj je sedaj oglašanih okoli 700 oseb. Če se še kdo misli udeležiti, mu ni treba več svojega imena posebej javiti, kajti gorenje število priča, da bo posebni romarski vlak zagotovljen in ni sedaj treba drugega kot priskrbeti si vozni listek o pravem času. Kakor hitro bo končan dogovor z železničnim vodstvom, bodo koj prijavljene natančne cene in vsak bo lahko takoj vplačal denar, ki se bo poslal na Dunaj. Romanje se bo vršilo po Malem Šmarnu; vse podrobnosti bo prinesel, ako bo mogoče, prihodnji Domoljub ali pa Slovenec. Lepo bo

to romanje, ki bo trajalo nekako 2 dni, v Oglej, kjer so obhajali pred kratkim enajstoletnico sv. Pavlina in na Sveto Goro, kjer počiva tudi nekdanji knezoškof ljubljanski kardinal Missia!

Dunajski Slovenci se iskreno zahvaljujejo čast. gosp. Fr. Rebolju, ki je poleg svojih študij ljubezljivo prevzel pastirovanje Slovencev v cerkvi Lazaristov na Dunaju, kjer jih spoveduje in jim v vsakem oziru rad postreže ter gre prijazno na roke. Bog ga živi!

„Priatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem“, izdal dr. Josip Somrek. Ta knjižica, namenjena šolski mladini, nam je vposlana v razglasilo. Ima prav kratke mašne molitve, ki se lahko molijo med rožnim vencem ali med petjem. Obhajilne molitve so tako uravnane, da jih lahko molijo šolarji skupno. Spovednih molitev pa pač pogrešamo kaj več. Pač pa ima mnogo cerkvenih pesmi in hoče s tem pospeševati cerkveno pobožnost z lepim petjem pri šolarskih mašah. Knjižica se dobiva pri knjigotržcih in pri izdajatelju po 10 vinarjev.

Naznanilo ponočnim častivcem presv. Rešnjega Telesa v Ljubljani. Ponoči mej 3 in 4 septembrom bodo možje in mladeniči častili presv. Rešnje Telo v cerkvi sv. Jakoba. Molila se bode 11. ura: Prošnja za duhovnike. — Prijazno se tudi naznanja vsem moškim, če tudi niso nočni častivci, da bi se kolikor mogoče udeleževali molitvenih ur, vsak četrtek zvečer od 8. do 9. ure v cerkvi nemškega reda, to je v Križankah. Vsako nedeljo od 8. do 9. ure molijo tudi pri sv. Jakobu. Pred vsem pa marljivo prihajajte, možje in mladeniči vseh stanov, k mesečni ponočni molitvi; zadnji čas se kaže neka mlačnost; potrudite se, da bode zopet polno število kakor ob začetku.

Odpustki meseca avgusta 1903.

3. Četrtek I. v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi, če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

4. Petek I. v mesecu Sv. Roža Viterbska, devica 3. reda. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki gredo k izpovedi in sv. obhajilu, nekoliko premisslujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo v namen sv. očeta; udje bratovščine presv. Srca Jezusovega dobé popolni odpustek, proti navadnim pogojem, danes ali pa prvo nedeljo; b) tretjerednikom v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v farni cerkvi

6. Nedelja, I. v mesecu. Udom rožnivenške bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom.

8. Torek. Rojstvo Marije Device. Popolni odpustek: a) tretjerednikom v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v farni cerkvi; b) udom bratovščine presvetega R. Telesa, kakor 3. dan t. mes.; c) udom bratovščine presvetega Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; izpovednik more namestu obiska v bratovski cerkvi določiti

drugo dobro delo; d) udom bratov. naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; e) udom rožnivenške bratovščine v katerikoli cerkvi; f) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; g) onim, ki nosijo beli ali rjavi ali črni ali višnjevi škapulir; v brat žalostne Matere božje s črnim škapulirjem je treba poleg drugega moliti 7 „Očenašev“ in 7 „Češčenamarij“ za duše v vica; h) udom Marijine družbe; j) udom družbe krščanskih družin; k) udom bratovščine za duše v vica.

13. Nedelja. Ime Marijino. V Avstriji dobé popolni odpustek vsi verniki, ki danes ali v sedmih prihodnjih dneh gredo k izpovedi in sv. obhajilu in so pri maši in molijo v namen sv. očeta.

14. Ponedeljek. Povišanje sv. križa. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

17. Četrtek. Rane sv. Frančiška. Tretjerednikom vesoljna odveza.

18. Petek. Sv. Jožef Kupertinski, spozn. I. reda. Tretjerednikom popolni odpustek, kakor 4. dan t. m.

20. Nedelja. Mati božja sedem žalosti. Popolni odpustek udom bratovščine Žalostne Matere božje s črnim škapulirjem.

27. Zadnja nedelja v mesecu. Sv. Elžbety, spozn. 3. reda. Popolni odpustek: a) vsem, ki trikrat na teden skupaj z drugimi molijo sv. rožni venec; b) tretjerednikom, kakor 4. dan t. m.

29. Torek, sv. Mihael, arhangel. Popolni odpustek: a) tretjerednikom, kakor 4. dan t. mes.; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom bratovščine za duše v vica.

V molitev se priporočajo:

Papežev namen za celi mesec september: Da bi vsikdar ljubili voljo božjo.

Za posamezne dni: 1. Sv. oče Pij X., 2. Škofijska sinoda, 3. Nevarno bolan mož, 4. Neki mladenič, ki je zašel med slabe tovariše, 5. Štiri zadeve neke osebe, 6. Deklica, ki v glavi hudo trpi, 7. Neki mladenič za stanovitnost v veri, 8. Zopet mladenič, ki je zašel na krivo pot, 9. Neka oseba za stanovitno zdravje, 10. Več oseb za stanovitnost, 11. Deklica, da bi srečno prestala izkušnje, 12. Neka deklica iz Marijine družbe, njena sestra in prijateljica, ki so v grozno hudih boleznih, za potrpežljivost in udanost v voljo božjo, 13. Dve bolni sestre, 14. Že več let bolna deklica, 15. Bolan duhovnik, 16. Nevarno bolna gospa, da bi srečno prestala operacijo, 17. Škofovi zavodi, 18. Da bi se v neki fari ustanovilo pravilno petje pri Marijini družbi in pri češčenju presv. Rešnjega Telesa, 19. Neka oseba za pravo ponižnost, potrpežljivost in pokorščino, 20. Cerkevna pevka v jako važni zadevi, 21. Neka družina za pravo poboljšanje in spreobrnjenje, 22. Da bi neka fara začela bolj goreče častiti presveto Rešnje Telo, 23. Dve osebi za pravo poboljšanje, 24. Neka Marijina družba, da bi natanko spolnovala družbena pravila, 25. Neka družina za udanost v voljo božjo, 26. Mati in sin za srečno smrt, 27. Bogoslovci, 28. Vsi dušni pastirji, 29. Lavantinski knezoškof, 30. Da bi se širila častna straža presv. Srca Jezusovega.